

HOGER
ONDERWIJS
REEKS

Scriptieproblemen

Noordhoff Uitgevers

Marcel Mirande
Els Wardenaar

Scriptieproblemen

Hoger Onderwijs Reeks

Dit boek maakt deel uit van de *Hoger Onderwijs Reeks*. Deze reeks dient ter verspreiding van onderwijskundige informatie die het gehele hoger onderwijs betreft, dus zowel het wo als het hbo. De redactie is samengesteld met dat belang voor ogen.

De redactie richt zich op drie groepen: studenten, docenten en beleidsfunctionarissen/bestuurders. Studenten kunnen de informatie gebruiken bij de inrichting en vormgeving van hun studie. De informatie voor docenten is vooral bedoeld als ondersteuning bij de inrichting en uitvoering van hun onderwijs en als basis voor nadere onderwijskundige professionalisering. Voor beleidsfunctionarissen en bestuurders levert de reeks een bijdrage aan het denken over het hoger onderwijs en draagt hij informatie aan die van belang kan zijn voor de beleidsvoorbereiding en het nemen van beleidsbeslissingen.

De reeks verschijnt onder auspiciën van het Expertisenetwerk Hoger Onderwijs (EHON), een landelijke vereniging van onderwijsdeskundigen in het hoger onderwijs.

Drs. J. van Alst (Radbout Universiteit Nijmegen)

Dr. H. J. M. van Berkel (Universiteit Maastricht)

Drs. T. J. Dousma (Stichting Surf)

Ir. M. P. van Geloven

Prof. dr. J. F. M. J. van Hout (Universiteit van Amsterdam, voorzitter)

Dr. J. van Keulen (Universiteit Utrecht)

Drs. M. I. M. A. Mathijssen-Jansen (Hogeschool van Amsterdam)

Dr. J. N. Streumer (Hogeschool Rotterdam)

Redactiesecretariaat:

Noordhoff Uitgevers

Hoger Onderwijs

Hoger Onderwijs Reeks

Postbus 58

9700 MB Groningen

www.noordhoffuitgevers.nl

Scriptie- problemen

Marcel Mirande

Els Wardenaar

Vijfde druk

Noordhoff Uitgevers Groningen/Houten

Ontwerp omslag: G2K Designers Groningen/Amsterdam

Omslagillustratie: iStockPhoto

Eventuele op- en aanmerkingen over deze of andere uitgaven kunt u richten aan:
Noordhoff Uitgevers bv, Afdeling Hoger Onderwijs, Antwoordnummer 13, 9700 VB
Groningen, e-mail: info@noordhoff.nl

0 1 2 3 4 5 / 15 14 13 12 11

© 2011 Noordhoff Uitgevers bv Groningen/Houten, The Netherlands.

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Voor zover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16h Auteurswet 1912 dient men de daarvoor verschuldigde vergoedingen te voldoen aan Stichting Reprorecht (postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.stichting-pro.nl).

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without the prior written permission of the publisher.

ISBN (ebook) 978-90-01-84426-4

ISBN 978-90-01-79710-2

NUR 841

Inhoud

Inleiding 7

Deel 1

De scriptie als studieonderdeel 9

1	De scriptieopdracht	11
1.1	Het doel van de afstudeeropdracht	12
1.2	De functie van de scriptie	13
1.3	De basis van het afstudeerwerkstuk	14
1.4	Vorm van het eindproduct	15
1.5	Onderwerpkeuze en andere vrijheden	15
1.6	Tussentijds contact en beoordeling	15
2	De begeleiding	19
2.1	Begeleiding is onderwijs	19
2.2	Soorten begeleiding	21
2.3	Begeleid worden	22
3	De beoordeling	29
3.1	De organisatie van de beoordeling	29
3.2	Beoordeeld worden	31
4	Vaardigheden voor het maken van de scriptie	35
4.1	Kennis en vaardigheden	36
4.2	Bijleren en compenseren	37

Deel 2

Een strategie voor het oplossen van scriptieproblemen 39

5	Strategie en tactiek	41
5.1	Signaleer de moeilijkheden	42
5.2	Verduidelijk de moeilijkheden	42
5.3	Stel een plan op	43
5.4	Pas de gekozen tactiek(en) toe	43
5.5	Beoordeel de werkzaamheden	44
6	Het verduidelijken van scriptie- en afstudeermoeilijkheden	45
6.1	Problemen met het kiezen van een onderwerp	46
6.2	Problemen met het formuleren van de probleemstelling	47
6.3	Problemen met het bedenken en uitwerken van de oplossing	48
6.4	Problemen met het rapporteren	49
6.5	Problemen met het beoordelen van de werkzaamheden	50

7	Tactieken voor het kiezen van het onderwerp	53
7.1	Motivering	54
7.2	Voorkennis	56
8	Tactieken voor het afbakenen van het onderwerp	63
8.1	Ambitie	64
8.2	Inperking	66
8.3	Onderzoekbaarheid	69
9	Tactieken voor het verwerken van gegevens	73
9.1	Selecteren	74
9.2	Ordenen	80
9.2	Overzichtelijkheid	85
10	Tactieken voor het schrijven van tekst	89
10.1	Compositie	90
10.2	Schrijven	92
10.3	Herzien	94
11	Tactieken voor het beoordelen van werkzaamheden	97
11.1	Zelfmanagement	98
11.2	Kwaliteit	100
12	De onderlinge afstemming van plannen	103
	Literatuur	106
	Bijlage 1 Beoordelingscriteria voor de scriptie	107
	Bijlage 2 Competenties voor het maken van een scriptie en afstudeeropdracht	108
	Register	110

Inleiding

De afstudeerscriptie is niet alleen het interessantste, maar ook het moeilijkste onderdeel van de studie. Het is interessant om een vraagstelling zelfstandig uit te werken en te onderzoeken, ontdekkingen te doen over het vak, en je interesses en ambities te verkennen. Tegelijkertijd is het afstudeerwerkstuk met daaraan gekoppeld het schrijven van een scriptie vaak ook een worsteling, die veel tijd kan kosten en veel narigheid kan opleveren. Problemen met het schrijven van een scriptie kunnen onderscheiden worden in onderwijs-, onderzoek- en afstudeerproblemen.

Tot de *onderwijsproblemen* hoort de onvoldoende voorbereiding die veel opleidingen geven op het schrijven van een scriptie. Hoewel de afstudeerscriptie meestal wordt beschouwd als een proeve van bekwaamheid, beschik je als student (nog) niet altijd over alle daarvoor nodige vaardigheden en moet je je die nog al doende zien eigen te maken. Daarbij zijn de eisen waaraan het werkstuk moet voldoen dikwijls hoog. Bovendien staat de tijd die er voor de scriptie is uitgetrokken vaak in geen verhouding tot de tijd die dat werkelijk kost.

De kenmerken van de scriptie als studieonderdeel zijn het onderwerp van deel 1 van dit boek. Weten wat het doel is van dit studieonderdeel, de aard van de scriptieopdracht kennen, duidelijkheid over de begeleiding, de beoordeling en de vereiste vaardigheden zijn van belang om een goede beslissing te nemen over je scriptie. Een gedegen voorbereiding is het halve werk.

Scriptieproblemen kunnen ook worden gezien als *onderzoekproblemen*. Of het nu gaat om literatuuronderzoek, praktijkgericht onderzoek, een empirische studie of een ontwerpopdracht: een scriptie impliceert het doen van onderzoek in enige vorm. Het gaat om het signaleren, verduidelijken en oplossen van een aantal problemen die kenmerkend zijn voor het doen van onderzoek. Een voorbeeld van een dergelijk probleem is het afbakenen en onderzoekbaar maken van een onderwerp. Elke ervaren rapporteur kent dit probleem. Voor veel scriptieschrijvers is het echter iets nieuws, omdat ze nog niet eerder een zelf gekozen onderwerp tot een hanteerbare vraagstelling hebben uitgewerkt. De scriptieschrijver is (ook na gedegen voorbereiding) per definitie een beginneling. Daarom ontmoet hij - anders dan de expert - een aantal beginnersproblemen.

Het omgaan met problemen die kenmerkend zijn voor de scriptie, is het onderwerp van deel 2. Veertien van dergelijke problemen worden beschreven en voor de aanpak van elk daarvan worden tactieken gepresenteerd. De strategie voor het oplossen van scriptieproblemen die in dit deel centraal staat, bestaat uit twee stappen. De eerste is het verduidelijken van onontwaarbaar lijkende moeilijkheden aan de hand van de veertien problemen. De tweede is het opstellen van een plan voorzien van tactieken om ze vervolgens aan te pakken. Deze opzet heeft ook consequenties voor het gebruik van deel 2. Zodra je je eigen problemen hebt herkend in een van de veertien genoemde, kun je je beperken tot de paragrafen die daarop betrekking hebben en kies je die tactieken waarmee je denkt te kunnen werken.

Ten slotte kunnen sommige scriptieproblemen worden benoemd als *afstudeerproblemen*. Voorbeelden daarvan zijn sterke twijfel aan het nut van de studie of aan je eigen capaciteiten ('wat kan ik nou eigenlijk?'), of problemen die het gevolg zijn van het er alleen voor staan aan het einde van je opleiding, los van je jaargroep of het feit dat je al met een baan begonnen bent en dacht de scriptie er nog wel even bij af te ronden. Deze zaken die het scriptiewerk langdurig kunnen ophouden, zijn in dit boek niet aan de orde. Dit neemt niet weg, dat sommige hiervan heel goed met de hier geboden strategie kunnen worden aangepakt.

In dit boek richten we ons allereerst tot studenten in het hoger onderwijs. De vormen waarin scripties voorkomen in de bachelor- en masteropleidingen in het hbo en wo lopen sterk uiteen en variëren per opleiding. Voor scripties waarbij een belangrijke onderzoeksbasis gevraagd worden, biedt dit boek maximale hulp. Ten tweede kunnen ook docenten in hun rol van scriptiebegeleider een nuttig gebruik van dit boek maken. Vooral de beschreven problemen en tactieken kunnen bijdragen aan een doelgerichte, kritische en stimulerende manier van begeleiden. Ten derde kan dit boek gebruikt worden in een korte cursus, die tot doel heeft studenten een snelle en doeltreffende start te laten maken met de scriptiewerkzaamheden.

Deel 1 geeft inzicht in de functie en de kenmerken van de scriptie en het schrijven ervan als onderdeel van de bachelor- en masteropleiding. Het is gebaseerd op een analyse van de scriptiesituatie in diverse opleidingen en op het invoeren van een nieuwe opzet voor voorbereiding en uitvoering van de scriptie. Deel 2 gaat concreet in op die dingen waar je tegen aan loopt bij het schrijven van de scriptie en het geeft concrete handvatten om die aan te pakken. Het is gebaseerd op interviews met studenten die hun scriptie met succes hadden afgerond en op cursuscontacten met studenten die met hun scriptie waren vastgelopen. In 2011 is het boek geheel aangepast en geactualiseerd.

Kritisch commentaar op eerdere versies van de teksten zijn gegeven door R. Bouhuis, P. Buis, M. Elshout-Mohr, J. Hommes, A. Pilot, J. Renkema, N. Schreurs, C. Sykora, J. Willems, C. Kesselaar en H. van Hout. Naar onze mening is het de tekst zeer ten goede gekomen.

Marcel J. A. Mirande

Els Wardenaar

Deel 1
De scriptie als
studieonder-
deel

1

De scriptieopdracht

- 1.1 Het doel van de afstudeeropdracht
- 1.2 De functie van de scriptie
- 1.3 De basis van het afstudeerwerkstuk
- 1.4 Vorm van het eindproduct
- 1.5 Onderwerpkeuze en andere vrijheden
- 1.6 Tussentijds contact en beoordeling

1.1 Het doel van de afstudeeropdracht

DOELSTELLING SCRIPTIE

'De voornaamste doelstelling van de scriptie is dat de student hierdoor vaardigheid verwerft in het formuleren, aanpakken en oplossen van een probleem en in het rapporteren van de gevolgde werkwijze, resultaten en conclusies. Daarnaast wordt de scriptie gebruikt ter beoordeling van de wijze waarop de student de tijdens de studie verworven kennis hanteert.'

Dit is de omschrijving van de scriptie in een studiegids van een opleiding sociale wetenschappen. Het is een dubbel(zinnig) doel: enerzijds gaat het om 'verwerven van vaardigheden' (er valt dus nog wat te leren), anderzijds staat het geleerde 'ter beoordeling'.

De dubbele bodem in de scriptieopdracht is de oorzaak van een deel van de problemen rond de scriptie.

Leren betekent dat je al doende nieuwe kennis en vaardigheden gaat verwerven en daarin nog fouten mag maken. Meestal vindt dat plaats met behulp van ondersteunend materiaal zoals teksten, e-learning, opdrachten en uitleg in colleges, werkgroepen of practica. Deze maken deel uit van een *cursus*. En het resultaat ervan is dat je na oefening tenslotte de nieuwe kennis en vaardigheden beheerst. *Beoordeling* volgt meestal op leren: kun je aantonen dat je inderdaad het geleerde beheerst? Bij een beoordeling worden er heel andere zaken van je verwacht dan bij leren. Leren en oefenen hebben nog geen consequenties tot op het moment dat er beoordeeld of getoetst wordt. Om die redenen is de bovenvermelde omschrijving van het doel van de scriptie dan ook onduidelijk. Op welke punten concreet mag je nog rustig proberen en eventueel fouten maken (als in een leereenheid) en waar word je verondersteld je beste kunnen te presenteren (zoals bij een toets)? In de praktijk van de scriptie komt deze dubbelzinnigheid maar al te vaak voor. De scriptie-eisen combineren twee niet bij elkaar passende zaken. Als de scriptie een echte *leereenheid* zou zijn, dan verwacht je veel meer oefening, terugkoppeling en ondersteuning dan de incidentele begeleidingsgesprekken die bij de scriptie horen. Als het echter een *toets* zou zijn, dan viel er helemaal geen begeleiding te verwachten, net zo min als dat bij een andere toetsvorm, een tentamen bijvoorbeeld, het geval is. Voor jou als student kan deze onduidelijkheid betekenen dat je nu eens ten onrechte denkt over bepaalde vaardigheden te moeten beschikken en dan weer zal menen iets niet te weten terwijl het in de studie wél aan de orde is geweest.

In de studiegids of de programmabeschrijving, soms ook in een speciale scriptiehandleiding, is altijd wel een aanwijzing te vinden over de bedoeling die de opleiding met de scriptie heeft.

Om welk soort werkstuk gaat het? Hoe omvangrijk? Hoeveel ECTS staan ervoor? En met welke bepalingen of reglementen moet je rekening houden? Welke competentie(s) ben je aan het ontwikkelen? Wat zegt de OER (onderwijs- en examenregeling) hierover?

Bij het zoeken naar een antwoord op de vraag ‘wat voor een scriptie moet ik maken?’ gaat het om een eerste grove indicatie. De antwoorden op de volgende vragen leveren vervolgens steeds meer informatie op. Een eerste indruk geeft bijvoorbeeld al de volgende beschrijving:

WAT ZIJN DE EISEN VOOR EEN AFSTUDEEROPDRACHT?

- ‘De opdracht wordt door de student individueel en zelfstandig verricht. De afstudeeropdracht is één opdracht en mag dus niet bestaan uit verschillende opdrachten die geheel los van elkaar staan. Het kan uiteraard wel voorkomen dat één hoofdopdracht uit verschillende onderdelen bestaat, waar uiteindelijk een samenhangend resultaat uit komt.
- De afstudeeropdracht betreft een juridisch onderwerp met praktische maatschappelijke relevantie.
 - De afstudeeropdracht is praktijkgericht.
 - In de afstudeeropdracht wordt expliciet een onderzoeksvraag geformuleerd.
 - In relatie tot de doelstelling van de afstudeerfase is de opdracht voldoende complex en laat blijken dat de student verschillende zaken goed met elkaar kan combineren en integreren.
 - De uitwerking geeft blijk van authenticiteit.’

Bron: Avans Hogeschool Opleiding hbo rechten

<http://www.juridischehogeschool.nl/smartsite>; geraadpleegd op 28 februari 2010

Heel algemeen is echter de omschrijving op internet van een technische opleiding natuurkunde:

OMSCHRIJVING TECHNISCHE OPLEIDING NATUURKUNDE

‘De opleiding wordt afgesloten met een afstudeeropdracht, Met de afstudeeropdracht moet de student laten zien wat hij of zij nu kan, met daarop volgend de stap naar het werkveld.’

Bron:<http://fontys.edu/opleiding.en.beroep>; geraadpleegd op 22 februari 2010.

1.2 De functie van de scriptie

Zoek en vraag naar aanwijzingen over de bedoelde functie van de scriptie. In de omschrijving: ‘De functie van de scriptie is tweeledig: de scriptie is een:

- onderdeel van de opleiding (vandaar de begeleiding)
- proeve van bekwaamheid’

is de scriptie als leereenheid en als toets bedoeld. Koers vooral aan op de laatste functie, want je zult in ieder geval beoordeeld worden op je werkstuk.

De Faculteit Godgeleerdheid van de Universiteit Utrecht heeft leerdoelen geformuleerd voor de bachelorscriptie en voor de masterscriptie.

1.3 De basis van het afstudeerwerkstuk

Informatie over wat het basismateriaal voor de scriptie zou moeten zijn, is vaak gemakkelijk te achterhalen. In de meeste gevallen is in de studiegids vermeld of het om een praktijkgerichte opdracht gaat (onderzoek, advies of ontwerp) of om een onderzoeksopdracht. Vaak wordt ook aangegeven of er daarbij literatuuronderzoek (dat kan ook betrekking hebben op ontwerptheorieën), praktijkonderzoek, of empirisch onderzoek of een combinatie wordt vereist. En hoe moet de verhouding tussen theorie en praktijk zijn? Sommige opleidingen geven dat aan door de soort(en) scriptie(s) die ze suggereren of verwachten, te noemen. We geven daarvan wat voorbeelden.

Welke soorten afstudeeropdrachten zijn er?

Praktijkgericht

- marketingopdracht
- ontwerp- of ontwikkelopdracht
- adviesopdracht

Theoriegericht onderzoek, literatuuronderzoek

- verkenning van aanwezige literatuur
- stand-van-zaken artikel
- theoretische beschouwing van een verschijnsel
- kritiek op bestaande theorieën
- explicitering van discrepanties bij of tussen auteurs
- onderzoeksresultaten of theoretische bevindingen in bepaald verband bij elkaar gebracht
- historisch-analytische beschouwing

Praktijkgericht onderzoek

- case studie
- observatie

Empirisch onderzoek

- verslag van een experiment
- survey-onderzoek
- een (laboratorium)proef
- hypothesetoetsend onderzoek
- exploratieve studie

En vervolgens, welke eisen worden gesteld aan de manier van werken, het verzamelen van gegevens en het samenbrengen daarvan in conclusies en resultaten en met welke staande onderzoeksconventies specifiek voor je studievakgebied moet je rekening houden? Zo gelden voor een mathematisch onderzoek andere regels dan voor een marktonderzoek voor een heao, of participerende observatie in de antropologie.

1.5 Vorm van het eindproduct

Eisen die aan het product worden gesteld zijn meestal wel op schrift gesteld. We noemen hier enkele categorieën om een beeld te geven van wat er zoal bepaald kan zijn.

- Minimum en maximum aantal pagina's? Soms aantal woorden en alinea-afstand en lettergrootte;
- aantal exemplaren geprint?
- Eisen wat betreft de indeling, verplichte hoofdstukken, samenvatting?
- Formaat vastgelegd?
- Eisen gesteld aan spelling, aan formulering, literatuurvermelding?

1.4 Onderwerpkeuze en andere vrijheden

In de meeste gevallen is de keuze van het onderwerp van de scriptie vrij, echter wel binnen bepaalde grenzen zoals een vakgebied, het hoofdvak of een specialisme daarbinnen. Om te weten wat de grenzen van die vrijheid zijn, is het verstandig na te gaan welke beperkingen er zijn gesteld. Hoewel keuzevrijheid een groot goed lijkt na de voorgaande jaren van onderwijs over zaken die ánderen belangrijk vonden, brengt die ook gevaren met zich mee. Je kunt veel te veel overhoop willen halen en daardoor verzanden in te ambitieuze thema's. Waartoe dit kan leiden wordt in paragraaf 8.1. behandeld. Voor degene die geen keuze kan maken, is het uitwerken van een onderwerp binnen een lopend programma, of een replicatie van een eerdere scriptie, een mogelijkheid. Voordeel van een scriptie in het kader van een programma kan zijn dat de begeleider goed op de hoogte is van en betrokken bij het onderwerp, waardoor hij betere ondersteuning kan geven.

Naast de eventuele vrijheid van onderwerp, is er nog een aantal andere keuzemomenten dat de opleiders al dan niet vrijgelaten hebben, zoals de vrijheid om:

- omvang en diepgang van de probleemstelling te bepalen;
- de methodiek waarmee het probleem wordt aangepakt, zelf te bepalen;
- te besluiten om alleen of met een ander samen te werken.

1.6 Tussentijds contact en beoordeling

Tijdens de afstudeerperiode moeten meestal enkele verplichtingen nagekomen worden. Deze momenten, waarop bepaalde beslissingen gemeld of stukken ingeleverd moeten worden, geven vaste punten in de vaak lange en eenzame scriptieperiode. Ze zijn bedoeld als houvast, hoewel niet iedere student zich dat van tevoren zal realiseren. De officiële start van de scriptie bestaat meestal uit een formele registratie van het onderwerp en de begeleider. Het einde van deze studieperiode wordt gevormd door de eindbeoordeling. Daartussen liggen de momenten waarop onderweg een product ingeleverd moet worden. Deze kunnen als volgt in kaart gebracht worden.

TABEL 1.1 Verplichte momenten

Wat	wanneer	bij wie	waarom
1 Scriptieonderwerp	ter keuze	scriptie-coördinator toekomstige begeleider	ter goedkeuring vooroverleg
2 Uitgewerkte probleemstelling	na goedkeuring onderwerp	begeleider	vooroverleg
3 Scriptievoorstel		beoordelende instantie en begeleider	ter goedkeuring ter goedkeuring
4 Eindresultaat		beoordelende instantie	ter beoordeling

Na informatie verzameld te hebben over de diverse aspecten van de scriptieopdracht kan deze in kaart worden gebracht. Daarvoor is figuur 1.1 te gebruiken. Dit overzicht geeft als het is ingevuld duidelijk aan wat er bekend is over de opdracht en wat niet. De lege plekken kunnen aanleiding geven tot het stellen van vragen; misschien zijn er wel bepaalde conventies maar staan die niet op papier.

FIGUUR 1.1 Checklist scriptieopdracht

DOEL: DUUR:

FUNCTIE: toets ja/nee namelijk van
toetsvorm bijvoorbeeld presentatie, schriftelijk eindproduct, beide
leeractiviteit ja/nee, nl

BASIS: praktijkgericht, nl.
theoriegericht, literatuuronderzoek, nl.
praktijkgericht onderzoek, nl.
empirisch onderzoek, nl.

VORM EIND- aantal pagina's minimaal
PRODUCT: maximaal
.... exemplaren
verplichte indeling, nl.
verplicht formaat A4

ONDERWERP: vrij ja/nee
vrij mits

FIGUUR 1.1 Vervolg

ANDERE	iets vastgelegd over:			
VRIJHEDEN:	omvang en diepgang			ja/nee
	methodiek			ja/nee
	alleen of samenwerken			
	resultaat vrij			ja/nee
	vrijheid van publicatie			ja/nee
PLICHTEN:	melden van:	wanneer	waar	waarom
	• onderwerp
	• uitwerking			
	probleemstelling
	• ontwerp v. scriptie			
	(werkplan/plan van aanpak)
	• onderzoeksplan
	• instrumenten
	• 1e hoofdstuk
	• eerste concept
	• definitieve versie
AFRONDING:	• verdedigen in eindgesprek, nl			
	• presentatie houden, nl.....			